

РЕШЕНИЕ

№ 32

гр. София, 14.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-17, в закрито заседание на четиринадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диляна Господинова

като разгледа докладваното от Диляна Господинова Търговско дело № 20211100902788 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 25 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/.

Образувано е по жалба, подадена от „И.А.” ООД срещу отказ № 20190527211351-2/09.12.2021 г. на длъжностното лице по регистрация при Агенция по вписванията, с който е отказано да се извърши обявяване в търговския регистър на годишния финансов отчет на дружеството за 2018 г.

Софийски градски съд, след като съобрази изложените от жалбоподателя доводи и събраните по делото доказателства, намира следното:

Частната жалба е подадена в законоустановения срок срещу акт, подлежащ на обжалване съгласно разпоредбата на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ и от лице, което има право и интерес от обжалването, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, частната жалба е основателна.

На първо място следва да се посочи, че при подаване на заявление за обявяване в търговския регистър на годишния финансов отчет на едно търговско дружество, длъжностното лице, което е компетентно да извърши обявяването, съответно да постанови отказ за това, проверява както дали подаденото заявление е редовно - изхожда ли от оправомощено лице, изготвено ли е при спазване на предвидените за това форма и ред, представени ли са доказателства за платена дължимата държавна такса, приложен ли е към него подлежащият на обявяване годишен финансов отчет, както и изискуемите документи, предвидени в приложимите подзаконови актове, а също така проверява и дали от представените от заявителя документи се доказва, че са изпълнени установените със закон изисквания относно изготвянето на годишния финансов отчет, чието обявяване се иска, както и тези за неговото приемане, които по отношение на дружество с правноорганизационна форма ООД са предвидени в чл. 137, ал. 1, т. 3 и ал. 3 ТЗ, чл. 138 ТЗ и чл. 139 ТЗ. Този извод следва при тълкуване на разпоредбите на чл. 62 и чл. 62а от Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър /Наредбата/, с които подзаконови норми са уредени изискванията към заявленията, които се

подават в случаите, когато се иска в регистъра да бъдат обявени актове, като последната от двете касае и специалната хипотеза на обявяване на годишен финансов отчет, каквато е настоящата. В чл. 62, т. 3 и чл. 62а, ал. 2 от Наредбата е предвидено, че към заявлението задължително се прилагат документи, които доказват изпълнение на изисквания на закона относно приемането на подлежащия на обявяване акт и в частност на годишния финансов отчет. След като с тези норми за заявителя е предвидено задължението да удостовери, че представеният за обявяване акт е надлежно приет в случаите, в които това е предвидено в закон, то и за длъжностното лице, произнасящо се по заявлението, възниква задължение да извърши проверка за това дали установените законови правила за приемане на акта са спазени въз основа именно на представените документи и само ако констатира, че това е така, може да извърши обявяването.

Когато при извършване на тази проверка се установи, че към заявлението не са приложени всички документи, които се изискват по закон, или когато не е платена дължимата държавна такса, длъжностното лице по регистрация на основание нормата на чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ е длъжно да даде указания на заявителя за отстраняване на нередовността и се произнася по заявлението едва след като те бъдат отстранени или след изтичане на срока за това, който е определен в цитираната законова разпоредба. В чл. 22, ал. 5, изр. посл. ЗТРРЮЛНЦ е посочено, че при неизпълнение на дадените указания в срок от заявителя, длъжностното лице постановява отказ само на това основание, без да се произнася по същество по направеното искане, т.е. по това дали са налице предпоставките на закона за вписване на определено обстоятелство съответно за обявяване на представен акт.

За да е законосъобразен отказът, постановен по реда на чл. 22, ал. 5, изр. посл. ЗТРРЮЛНЦ, какъвто е този, който е предмет на подадената жалба, той следва да се предхожда от законосъобразно дадени от длъжностното лице указания, както и от изтичане на срока, предвиден в закона, в който заявителят може да отстрани нередовностите на подаденото заявление, и съответно от липсата на предприети от заявителя действия за изпълнение на дадените указания.

В случая се установява, че заявителят „И.А.” ООД е приложил към заявлението, въз основа на което е образувано настоящото регистърно производство, подлежащия на обявяване акт, а именно годишния финансов отчет /ГФО/ на дружеството за 2018 г.

Установяването в регистърното производство на изпълнението на изисквания на закона относно приемането на подлежащия на обявяване годишен финансов отчет, за което длъжностното лице следи, се извършва по различен начин в зависимост от това дали търговското дружество се определя като микропредприятие, малко предприятие или средно предприятие или като голямо предприятие съгласно дефиницията на тези понятия, дадена в Закона за счетоводството /ЗСч/. В чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата в редакцията ѝ след изменението ДВ, бр. 23 от 2020 г., което е в сила от 14.03.2020 г., е предвидено, че когато заявителят е микропредприятие, малко предприятие или средно предприятие по чл. 19, ал. 1, т. 1 – 3 ЗСч установяването на описаните факти става чрез прилагане към подаденото заявление на декларация от законния представител на търговеца или юридическото лице с нестопанска цел, удостоверяваща приемането от компетентен орган на подлежащия на обявяване годишен финансов отчет и годишен доклад за дейността по образец съгласно приложение № 3 от Наредбата, а не чрез представяне на доказателства, от които се установява осъществяването на тези факти /необходимостта от представяне на доказателства, от които да се установява, че са спазени установените в закона изисквания за приемането на ГФО, съгласно чл. 62а, ал.2, т. 3от Наредбата се изисква само когато търговецът, по партидата на който се иска да се извърши обявяването е от категорията големи предприятия по ЗСч /. От съдържанието на образеца на декларацията, която се представя, е видно, че с нея се декларира под страх от наказателна отговорност от заявителя в каква категория предприятие по ЗСч попада търговецът, по чиято партида се иска да бъде обявен представения ГФО, че при определяне на категорията на предприятието са спазени изискванията на чл. 20 ЗСч, както и че представеният за обявяване годишен финансов отчет

и годишен доклад за дейността са приети от общото събрание на съдружниците или акционерите или от съответния орган по чл. 38, ал. 1 от Закона за счетоводството. Цитираната подзаконова норма е процесуалноправна, поради което и предвид липсата на разпоредба, която да изключва общото правило за действие във времето на процесуалноправните норми, следва да се приеме, че същата има действие в редакцията си след изменението ѝ и към заварените към влизането ѝ в сила висящи процесуални правоотношения. Ето защо и доколкото настоящото регистърно производство, образувано за разглеждане на процесното заявление, подадено от „И.А.” ООД, е все още висящо към 14.03.2020 г., към която дата няма произнасяне на длъжностното лице, въпреки че то е образувано на 27.05.2019 г., то посочената правна норма на чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата следва да бъде съобразена в актуалната ѝ редакция. При прилагане на тази разпоредба трябва да се приеме, че доколкото заявителят твърди, че през 2018 г. „И.А.” ООД има качеството на микропредприятие по смисъла на това понятие, даден в ЗСч, за да постанови обявяване по партидата на това дружество в търговския регистър на ГФО за 2018 г., длъжностното лице следва да извърши проверка дали от заявителя са представени два документа, изискуеми съгласно специалните изисквания на Наредбата: 1) подлежащият на обявяване ГФО, който в случая се доказва да е представен и 2) декларация по чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата. С представянето на описаната декларация в регистърното производство заявителят установява както изпълнението на изискванията на закона за приемане на подлежащия на обявяване акт от компетентния за това орган на търговското дружество, но също така и настъпването на конкретните факти, които дават основание търговецът да се квалифицира като определена категория предприятие по ЗСч, което от своя страна има значение, за да може длъжностното лице да извърши проверка дали представеният за обявяване ГФО отговаря на изискванията за неговото съставяне, регламентирани в ЗСч, които са различни в зависимост от това дали се касае за малко предприятие, микропредприятие или средно предприятие. Доколкото съгласно нормативно установеното съдържание на декларацията по чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата в нея се включва изявление на заявителя за това, че представения за обявяване ГФО е приет от компетентния орган на търговското дружество, то следва да се заключи, че тя дублира изискуемата съгласно общите правила декларация по чл. 13, ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ, която в хипотезата на искане за обявяване на акт също съдържа изявление на заявителя за приемане на представения за обявяване актове. Декларацията по чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата е с по-детайлно съдържание от тази по чл. 13, ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ, което е съобразено със спецификите на проверката, която длъжностното лице извършва, когато представения за обявяване акт е годишен финансов отчет, поради което в регистърното производство по подадено заявление за обявяване на ГФО изискването за заявителя е да представи декларация по чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата, а не такава по чл. 13, ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ.

От документите по образуваното регистърно производство е видно, че в него от заявителя не е представена декларацията, която се изисква съгласно по чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата. Длъжностното лице по регистрация в изпълнение на задълженията, които има по чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ, е трябвало да констатира това и да даде указания на заявителя да представи посочения документ, което обаче то не е направило, като за сметка на това е дало указания на заявителя да представи декларация по чл. 13, ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ, която по изложените в предходния абзац съображения не се изисква при направено искане за обявяване на ГФО, каквото е това, за разглеждане на което е образувано регистърното производство. Това прави постановеният отказ незаконосъобразен и като такъв трябва да бъде отменен, като на длъжностното лице се дадат указания преди да се произнесе по подаденото заявление да даде надлежни указания на заявителя да представи декларация чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредбата от законния представител на търговеца „И.А.” ООД, удостоверяваща приемането от компетентен орган на подлежащия на обявяване годишен финансов отчет по образец съгласно приложение № 3 от Наредбата

При даване на нови указания съобразно изложеното в настоящото решение, длъжностното лице по регистрацията следва да определи срок за тяхното изпълнение, като при това следва да вземе предвид, че срокът по чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ е неприложим.

В чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ е предвидено, че срокът, в който заявителят може да изпълни дадените указания за отстраняване на нередовността на подаденото заявление, е до изтичането на срока по чл. 19, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ, който е този, установен за произнасяне от длъжностното лице по подадено заявление, и той е след изтичане на три работни дни от неговото постъпване в търговския регистър. В тази насока е и подзаконовата норма на чл. 92а, ал. 2 от Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър, в която срокът за отстраняване на нередовностите на заявлението е още по –ясно регламентиран - до 3 работни дни от постъпване на заявлението. При съобразяване на това и на предвиденото в чл. 22, ал. 5, изр. 2 ЗТРРЮЛНЦ задължение на длъжностното лице да оповести указанията, които дава, по електронната партида на търговеца не по-късно от следващия работен ден от постъпването на заявлението в търговския регистър, се налага изводът, че срокът за отстраняване на констатираните нередовности започва да тече най-късно от работния ден, следващ постъпване на заявлението, и изтича на третия работен ден от неговото постъпване, т.е. е два работни дни. В закона е предвидено, че указанията не се съобщават, а се обявяват по партидата на търговеца, с което се приема, че са му станали известни и което е свързано и с това, че за последния е ясен краткият срок, до който те трябва да бъдат дадени от длъжностното лице и му се възлага да следи за тях с оглед на възможността те да бъдат изпълнени.

Посоченото в предходния абзац разрешение обаче не се отнася за случаите, в които длъжностното лице не е спазило законовия срок, който е инструктивен по своя характер, за даване на указания и особено, когато те са дадени след изтичане и на срока за произнасяне, предвиден в чл. 19, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ от три работни дни, какъвто е настоящият случай, в който указанията за отстраняване на констатираните нередовности ще бъдат дадени повече от две години след подаване на заявлението, което е станало на 27.05.2019 г. В този случай, за да се приеме, че указанията са надлежно дадени и може да се приложи последицата от неизпълнението им, регламентирана в чл. 22, ал. 5, изр. посл. ЗТРРЮЛНЦ, а именно да се постанови отказ, то, от една страна, следва да бъде даден реален срок за тяхното изпълнение, тъй като този по чл. 19, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ е изтекъл отдавна и то не по вина на заявителя, и освен това указанията и предоставеният срок следва да бъдат изрично съобщени на заявителя, за който не може да се приеме, че е длъжен ежедневно в продължение на дълъг период от време да следи кога и дали длъжностното лице по регистрация, което е сезирано с подаденото заявление ще му даде указания в изпълнение на правомощията си по чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ. Съобщаването на дадените указания следва да стане по общите правила, предвидени в Глава Шеста от Общите правила на ГПК, които са приложими и за охранителните производства, каквото е регистърното по ЗТРРЮЛНЦ.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба, подадена от „И.А.” ООД, отказ № 20190527211351-2/ 09.12.2021 г. на длъжностното лице по регистрация при Агенция по вписванията, с който е отказано да се извърши обявяване в търговския регистър на годишния финансов отчет на дружеството за 2018 г.

УКАЗВА на длъжностното лице по регистрацията при Агенция по вписванията преди да се произнесе по заявление Г2 с вх. № 20190527211351 да даде на основание чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ указания на заявителя „И.А.” ООД да представи декларация от законния представител на търговеца „И.А.” ООД, удостоверяваща приемането от компетентен орган на подлежащия на обявяване годишен финансов отчет за 2018 г. по образец съгласно приложение № 3, която се изисква съгласно чл. 62а, ал.2, т. 2 от Наредба № 1/14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър, да **определи възможен срок за изпълнение на тези указания, както и да ги съобщи на заявителя по правилата, предвидени в общата част на ГПК, от който момент да започне да тече**

предоставеният срок за тяхното изпълнение.

Решението не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски градски съд: _____